

Ursula Hyrkkänen 08.03.2013

Työpaikkaselvitys mobiilin työn muuttuvissa toimintaympäristöissä

Työsuojelurahasto
Arbetarskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

www.turkuamk.fi

Miksi

- ”On tarpeen saada uusia työpaikkaselvityskäytäntöjä. Esimerkiksi tässä meidän kohdeyrityksessä suurin osa porukasta tekee mobiilia työtä. Eli se kenttäporukka, joka ramppaa tuolla pitkin pöpelikköjä, niin nehän varsinkin tekee mobiilia työtä. Nyt ollaan siirtymässä siihen, että autoihin laitetaan toimistovarustus, jotta se kirjaamiset voidaan tehdä siellä työvuoron aikana. Tässähän on ollu tähän asti perinteisesti niin, että ne hommat tehään ensiks siellä kentällä ja sitten työvuoron päätteeks mennään työpaikalle, ja sit kirjataan ne sinne tietojärjestelmään ne hommat... Nyt sekä työ että toimisto ovat kentällä, niiden olot tulis kartoittaa”

Uudet työn tekemisen tavat asettavat työterveyshuollolle uusia vaatimuksia

Minkä työpaikan tarkastat, kun...

- Mobiilit työntekijät liikkuvat ja työskentelevät useissa eri fyysisissä tiloissa, joiden terveellisyydestä ja turvallisuudesta on vastuussa yrityksen ulkopuolinen taho (asiakasyritys, liikenneväline, hotelli, koti...)
- Mobiilit työntekijät työskentelevät erilaisissa yhteisöissä – työn sosiaalinen toimintaympäristö vaihtuu myös taajaan
- Mobiilit työntekijät käyttävät ICT-teknologiaa yhteydenpitoon ja yhteistyöhön, he ovat ”monikanavaisesti” virtuaalisti läsnä, virtuaalitila työpaikkana
 - tarvitaan keinoja kartoittaa työolot pätevästi siten, että hyvinvointia edistävä ohjaus ja neuvonta ja muut työterveyshuollon toimet saadaan ”osumaan oikeaan”

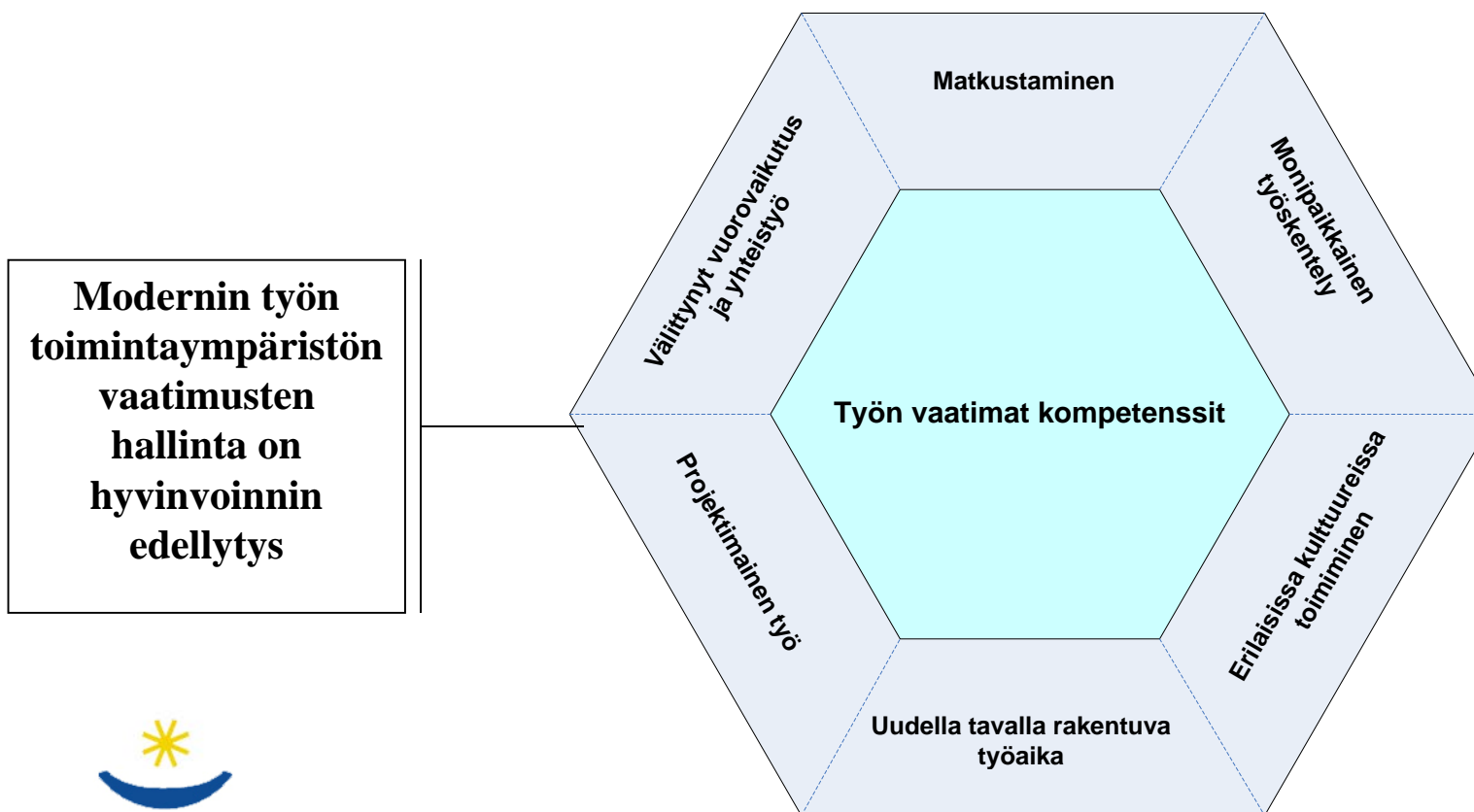

Mobiilin työn työpaikkaselvitys -projekti

- Kartoitettu mobiilin työn toimintaympäristöä ja tunnistettu mobiilin ja monipaikkaisen työn toimintaympäristön vaativuus- ja kuormitustekijöitä
- Kehitetty mobiilin työn työpaikkaselvityksen etenemisen malli ja sen eri vaiheiden prosesseja
- Kehitetty yhteistyössä työterveyshuollon toimijoiden kanssa mobiilin työn työpaikkaselvityksen eri vaiheisiin soveltuvia työvälineitä
- Kehittämistyöhön osallistuneet työterveyshuollot
 - Diacor terveyspalvelut Oy
 - Fortum Oyj:n työterveyshuolto
 - Nordea Oyj:n työterveyshuolto

Selvityksen kohde: mobiilin ja monipaikkaisen työn toimintaympäristön vaativuus ja hallinta (Hyrkkänen ja Vartiainen 2007, 2009)

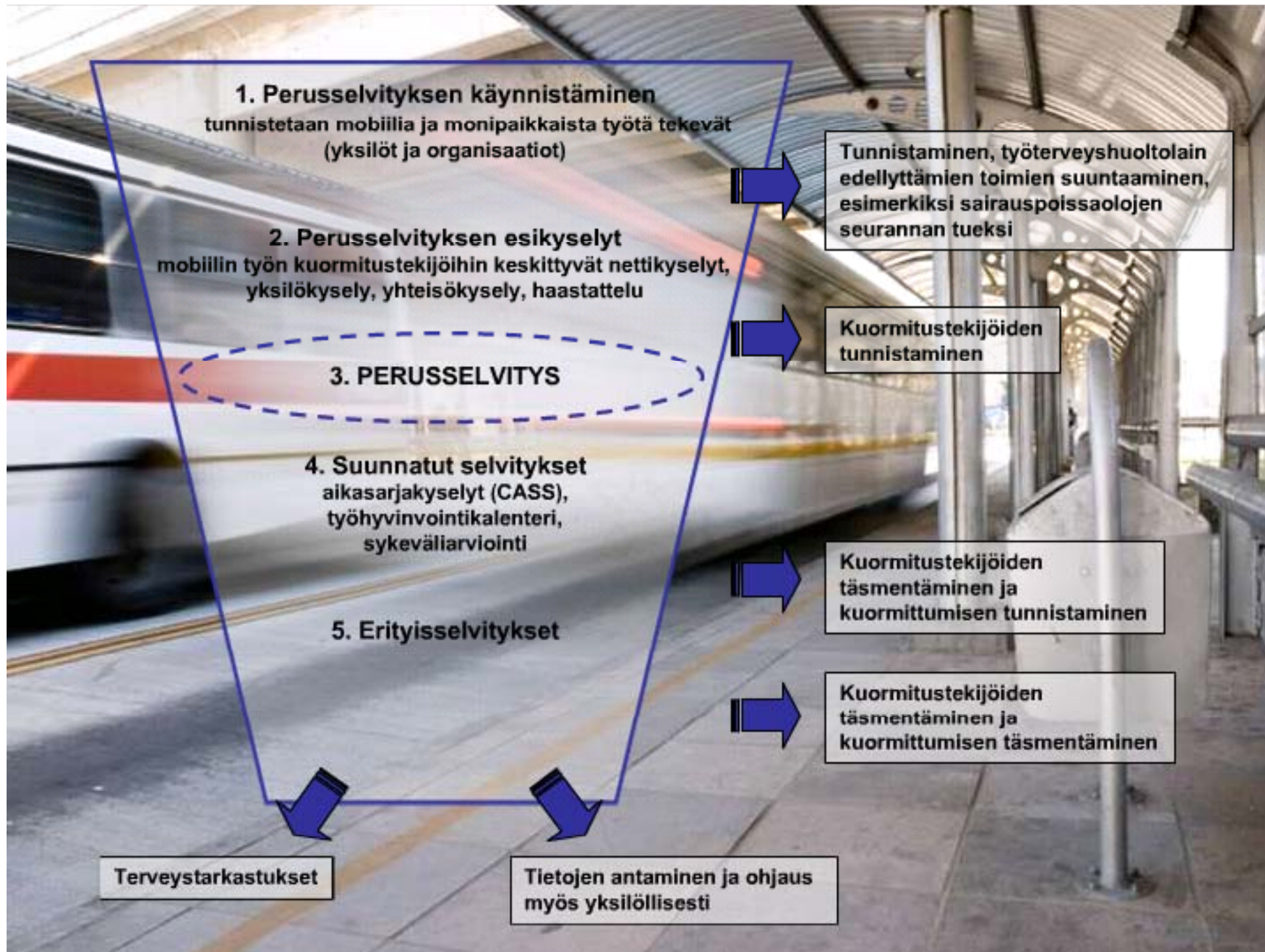

Matkustaminen

- Matkapäivien määrä vuodessa (n/v)
- Matkapäivien pituus (h/vrk)
- Matkalle lähtö tai paluu 23-06 aikana yli 20 kertaa vuodessa
- Matkustusalue
- Nopeat aikavyöhykkeiden ylittäminen (toistuvasti useiden aikavyöhykkeiden yli)
- Työskentely heti matkustamisen jälkeen
- Toistuvat, pitkät lennot

Vaativuustekijäkohtaiset kuormitustekijät (arvioinnin kohteet, muuttujat)

- Hyrkkänen ym. (2011), Mobiilin työn työolojen ja työkuormituksen arviointikonsepti, raportteja 103. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.
www.turkuamk.fi/julkaisut

Arvioi mobiilin työn selvityksen tarve

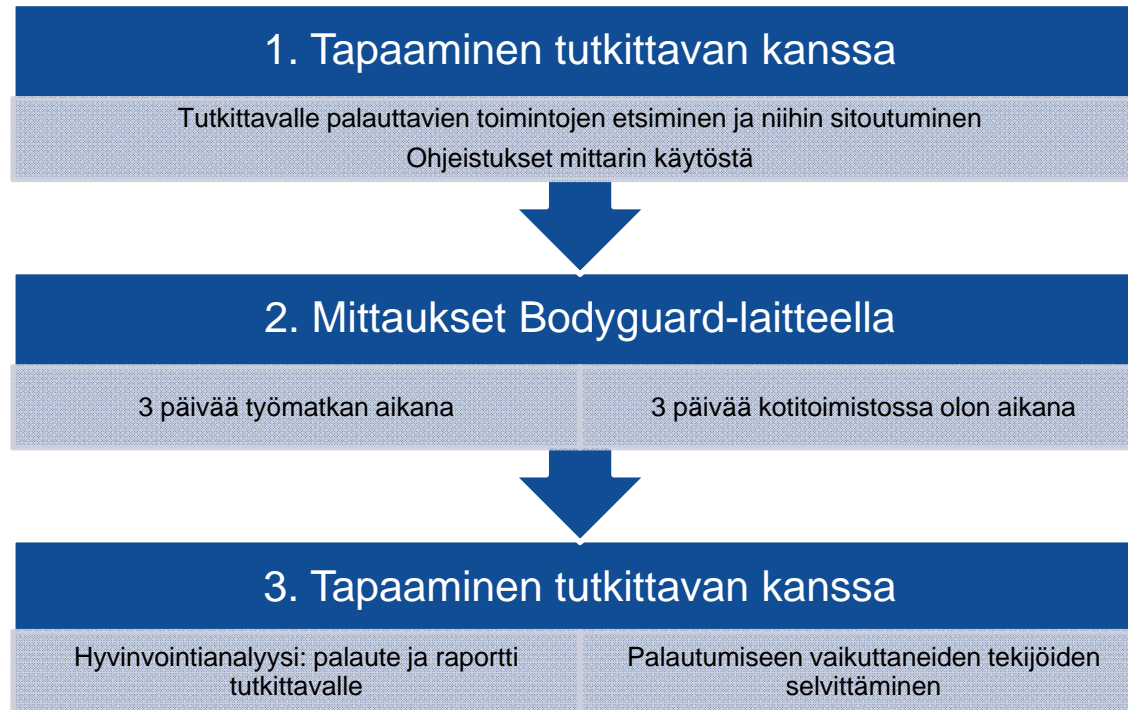
Miten paljon organisaatiossa on henkilöitä	Perustelu
- joilla on yli 50 matkapäivää vuodessa	Laadullisen tutkimuksen avulla on osoitettu, että yli 50 matkapäivää vähentää mm. osallistumista terveyttä edistäviin harrastuksiin, vaikeuttaa osallistumista perheen ja muiden pysyvien sosiaalisten verkostojen toimintaan, lisää työssä vaadittava ponnistelua esimerkiksi kasautuvien töiden ja pidentyvien työpäivien vuoksi.
- joiden työmatkalle lähtö tai paluu tapahtuu klo 23-06 vähintään 20 kertaa vuodessa	Vuorokausirytmit sekoittuvat. Voitaneen rinnastaa yötyöhön (terveystarkastukset tehdään, jos yli 20 yövuoroa vuodessa). Yötyö muuttaa elimistön reaktioita ja prosesseja ja lisää terveysriskejä.

Mobiilin työn työpaikkaselvityksen vaiheita ja välineitä

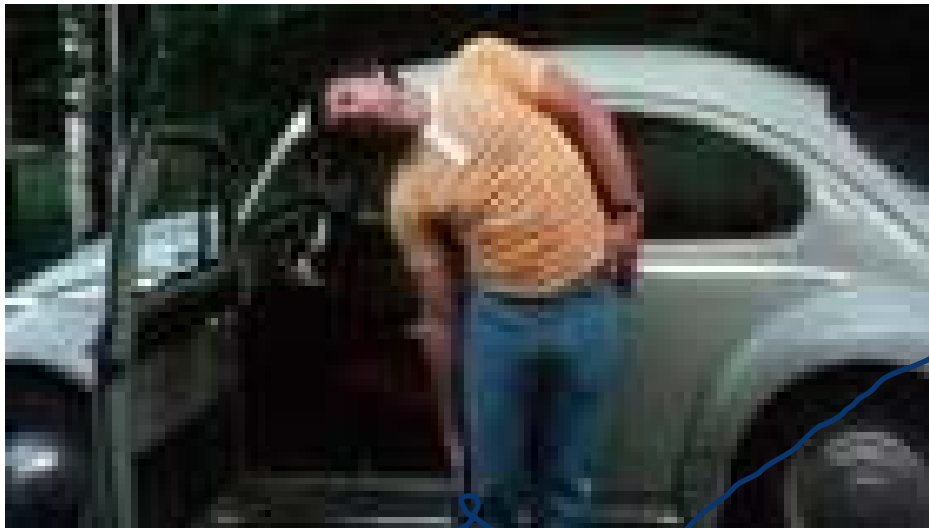
- Käynnistä perusselvitys mobiilin työn kyselyllä
- Selvitä monipaikkaisen työn ergonomiaa
- Tarvittaessa etene suunnattuihin selvityksiin, sen välineinä voi käyttää mm.
 - hyvinvointipäiväkirjaa
 - aikasarjakyselyä
 - sykevälialyysiä
 - palautekeskustelu on näissä kaikissa oleellinen työhön liittyvien tietojen keräämiseksi
- Käytä mallikysymyksiä terveystarkastusten apuna – ne kerryttävät myös työolotietoja
- Ohjaa ja neuvo mobiilin työn hallintaa

Sykevälimittaus osana suunnattuja selvityksiä

Suomalaisen äijän kuntoremontti 1974: edustusluet pois myyntiedustajan elintavat kuntoon

yle.fi/elavaarkisto 1974.
suomalaisen äijän kuntoremontti

<http://www.eawop2013.org/>:
Conference Track / Main Topic: 2. Employee well being
Submission Type: Symposium / Forum
Well-being in flexible, mobile and virtual work

Kiitos

Ursula Hyrkkänen

TKI-johtaja

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopalvelut

Turun ammattikorkeakoulu

tel. +358 505985467

ursula.hyrkkanen@turkuamk.fi

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

www.turkuamk.fi